

La consellera de salut presenta el llibre ‘La Atención Primària de salud en España y sus comunidades autónomas’

Un projecte d'investigació pioner analitza la situació actual de l'atenció primària a l'Estat espanyol

La consellera de Salut, Marina Geli, ha presentat aquesta matí el llibre ‘La Atención Primària de salud en España y sus comunidades autónomas’. El projecte d'investigació que ha resultat en aquest volum ha estat liderat pel Programa de Polítiques Públiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra, juntament amb l'Institut d'Investigació en Atenció Primària (IDIAP Jordi Gol), i la participació de l'Institut Català de la Salut.

Fa més de 20 anys que a Espanya es va iniciar un procés de reforma de l'AP marcat per la diversificació en la seva organització, deguda bàsicament a la transferència de l'administració sanitària des de l'Estat central a les diferents comunitats autònomes. Això, ha suposat unes ofertes de serveis i models de gestió de l'AP diferents en la majoria de les comunitats autònomes.

La diversificació del sistema sanitari espanyol i, per tant, de l'AP ha suposat que actualment no es disposi d'un sistema d'indicadors comuns que permeti analitzar la situació del primer nivell assistencial de forma conjunta a tot l'estat espanyol. És davant d'aquesta situació que es posa en marxa aquest projecte investigador dirigit pel Dr. Vicenç Navarro, catedràtic i director del Programa de Polítiques Públiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra i del Dr. Amando Martín-Zurro que ha estat el co-director d'aquest grup de treball, que pretén, no només avançar en la creació d'un sistema d'informació vàlid que permeti avaluar de forma conjunta l'AP a Espanya, sinó també crear una xarxa d'investigadors capaços d'actuar com a informadors claus i que podrien acabar constituint un observatori professional de l'AP.

El llibre ‘La Atención Primaria de Salud en España y sus comunidades autónomas’ exposa algunes propostes per a la construcció d'aquest sistema d'informació unificat per avaluar de forma conjunta l'AP a Espanya. Us enumerem algunes:

Gestió de l'AP de Salut

En aquest àmbit destaquen aspectes com que: cal introduir una major flexibilitat en el mercat laboral professional per millorar la disponibilitat i distribució dels recursos humans del sistema sanitari, o la necessitat de prioritzar la integració horitzontal dels serveis sanitaris i socials en l'àmbit comunitari.

Resultats clínics de l'AP

Es proposa entre d'altres coses: redefinir els rols competencials dels professionals de l'AP, especialment d'infermeria, que ha de veure potenciat el seu protagonisme, o la necessària desmedicalització de les demandes assistencials de baixa complexitat, cosa que permetria millorar la relació cost-efectivitat de les intervencions sanitàries.

Docència i formació en AP

Destaca entre d'altres: la necessitat d'impulsar decididament la introducció de l'AP i la Medicina de Família en els currículums formatius de les facultats espanyoles, o la necessitat de millorar els recursos humans i organitzatius de les actuals Unitats Docents de Medicina de Família i Comunitària que s'encarreguen de formar als MIR de família.

Investigació en AP

En aquest punt es proposen qüestions com que: cal potenciar la compatibilitat de la pràctica assistencial amb la investigació i incrementar el nombre d'investigadors amb àmplia dedicació a aquesta activitat, o la necessitat d'enfortir aliances amb universitats, institucions i empreses espanyoles i europees per poder participar en grans projectes d'investigació bàsica, clínica, epidemiològica i de serveis.

Atenció primària i pràctica clínica

S'exposen temes com: la necessitat de disposar d'informació empírica sobre la distribució real del temps de treball dels professionals i els minuts per pacient segons problemes de salut, o com cal redissenyar l'AP per donar resposta a les noves necessitat sanitàries de la població (com per exemple quant sabem que més del 20% de la població viu sola i les residències s'escullen com a opció per viure els darrers anys de vida).

Condicions de treball i satisfacció dels professionals de l'AP

En aquest punt destaca: la necessitat d'aprofundir en les causes i conseqüències de les diferències en la dotació de recursos humans, així com de la cartera de serveis entre les diferents comunitats autònomes, o que cal posar en marxa polítiques de recursos humans que corregeixin la desmotivació dels professionals de l'AP.

Cost i financiació en AP

Es proposa corregir la distància, cada cop més gran, existent entre la despesa hospitalària i l'AP, amb una pèrdua de pes d'aquesta última en els darrers 15 anys, o la gran dispersió que existeix en la despesa sanitària en AP per habitant

entre les comunitats autònomes, amb un màxim a Extremadura i un mínim a Madrid.

Coordinació socio sanitària i abordatge comunitari de l'AP

Destaquen aspectes com que cal potenciar l'oferta de serveis de l'AP, així com homogeneïtzar tant a nivell estatal com autonòmic conceptes com coordinació socio sanitària o xarxa d'atenció socio sanitària. També, que cal desenvolupar la competència dels professionals en promoció de la salut, acció social i desenvolupament comunitari.

Gestió de la qualitat en AP

Proposen aspectes com: incrementar de forma important les activitats d'acreditació i avaluació de la qualitat i la implantació de les guies de pràctica clínica, o la necessitat de desenvolupar una estratègia d'avaluació d'indicadors comuns pel conjunt de l'estat Espanyol.

Desigualtats socials en l'accés a l'AP

Les propostes dins aquest àmbit s'orienten a la necessitat d'incrementar les prestacions del sistema públic per disminuir les desigualtats existents entre diferents estrats socials (com per exemple les prestacions odontològiques), o millorar les polítiques que permetin millorar les condicions socials i de vida de les persones que repercutiran de forma positiva en el nivell de salut i, per tant, en la disminució de les desigualtats poblacionals existents. També es proposa que la història clínica contingui dades sobre la situació socioeconòmica de les persones.

Els autors

Coordinat pels Dr. Vicens Navarro, catedràtic de Polítiques Públiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra i el Dr. Amando Martín-Zurro, Doctor en Medicina i especialista en Medicina de Família. Ha estat editat per la Dra. Concepció Violan, doctora en Medicina de Família, i ha comptat amb la participació dels investigadors: Dr. Joan Benach, metge especialista en medicina preventiva; Pablo Bonal, metge especialista en medicina de família; Carme Borrell doctora en Medicina i especialista en Medicina de Família i Medicina Preventiva; José Miguel Bueno llicenciat en Medicina i Cirurgia, especialista en Medicina de Família; Verónica Casado, doctora en Medicina i Cirurgia i especialista en Medicina de Família; Josep Casajuana, metge i especialista en Medicina de Família; Julia Domínguez, psicòloga clínica; Marta Espasa, llicenciada i doctora en Ciències Econòmiques i Empresarials; Mirea Fàbregas, especialista en Medicina de Família; Juan Alberto Ferrándiz, llicenciat en Medicina i especialista en Medicina de Família; Joan Gené, doctor en Medicina i especialista en Medicina de Família; Juan Gervás, llicenciat i doctor en Medicina; Mª Rosa Magallón, metgessa especialista en Medicina de Família, José Miguel Martínez, llicenciat en Ciències i Tècniques Estadístiques; Mª Isabel Pasarín, metgessa especialista en Medicina de Família; Enriqueta Pujol, doctora en Medicina de Família, especialista en Medicina Preventiva; M^a del Pilar Regato, metgessa de Medicina de Família; Maica Rodríguez, diplomada en estadística; Soledad Romea, llicenciada i doctora en Medicina; Maria Teresa Sancho, psicòloga; José María Turón, llicenciat en

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Gabinet de Comunicació i Premsa

Medicina i Cirurgia. Especialista en Medicina de Família; Montse Vergara, diplomada en Estadística i Edurne Zabaleta, enfermera.

24 d'abril de 2008